

ביצוע מחקרים לשנת 2010 - בננות גליל מערבי

1. שם הפרויקט : בננות

שם התוכנית :

בחינת זנים נמוכים בבית רשת בכברי

חוקר ראשי : אור שפירא, גל אור

רקע ותיאור :

בניסוי מקדים (בחינת זני בננה בבית רשת גשר הזיו) נמצאו זנים נמוכים אשר בתנאי גידול בבית רשת משתווים ואף עולים בביצועים על ה'גרנד ניין' שהוא הזן העיקרי הגדל במטעים היום. הזן המצטיין בניסוי המקדים היה הזן 'גלי'. בניסוי החדש נבחן הזן 'גלי' וגם זן נוסף חדש – 'ינקו' ('עדי') ומושווים שוב ל'גרנד ניין'.

היעדים אותם אמורה להשיג התכנית :

מציאת זן בננה נמוך בעל יכול ואיכות פרי אשר לא יפלו מהזן המשקי הגדל כיום.

מועד התחלה ומועד סיום : 2008 - 2015

שלב המו"פ : פיתוח, מודל.

הפעולות שבוצעו ברמת תכנון מול ביצוע :

נטיעה בוצעה בחודש אוגוסט 2008. מרווחי נטיעה: $5 * 3$, 66.67 בתים לדונם, 3 שתילים לבית, 200 שתילים לדונם. בניסוי 3 טיפולים שהם הזנים 'גרנד ניין', 'גלי' ו'ינקו'. הניסוי מבוצע ב-6 חזרות במתכונת בלוקים באקראי, בכל חזרה 40 בתים מהם 16 בתים פנימיים נמדדים. נערך מעקב אחר צימוח השתילים - גובה וקצב הופעת עלים. עם התקדמות הגידול נערך מעקב הורטיקולטורי מלא אחר ביצועי הצמחים.

תוצאות והתקדמות מקצועית שהושגה : תוצאות מהיבול הראשון פורסמו לאחר סיום העונה

בחודש יולי 2010 והודגמו בסיוור מגדלים שנערך בחלקה בחודש נובמבר 2010.

התרומה הצפויה : הפחתה של גובה הצמחים בבתי הרשת ולכן חיסכון בהשקעה ותחזוקה של

המבנה וחסכון בהוצאות שוטפות בגידול.

בעיות שיש לתת להן פיתרון בהמשך :

מעקב ארוך טווח על ביצועי הזנים השונים בתנאי הגידול בגליל המערבי תוך התמודדות עם בעיות הקשורות להתבגרות המטע בזנים השונים.

2. שם הפרויקט : בננות

שם התוכנית :

בחינת מרווחי נטיעה שונים בשילוב זנים נמוכים בבית רשת בכברי

חוקר ראשי : אור שפירא, גל אור

רקע ותיאור :

למרווחי הנטיעה השפעה מובהקת על כל הפרמטרים הוגטטיביים והרפרודוקטיביים של הצמח. הצירוף הנכון של המרווח והזן הוא בעל חשיבות מכרעת גם על הכדאיות הכלכלית של המטע. הכנסת הגידול לבתי רשת מעלה עוד יותר את חשיבות הנושא.

היעדים אותם אמורה להשיג התכנית :

לימוד ההשפעה של המרווחים השונים על ביצועי כל אחד מהזנים בשנים הראשונות לתצפית והסקת מסקנות אפשרית לגבי הצרופים היותר טובים לניסוי מסודר בעתיד.

מועד התחלה ומועד סיום : 2008 – 2012

שלב המו"פ : פיתוח, מודל

הפעולות שבוצעו ברמת תכנון מול ביצוע :

גידול השתילים במשתלה, הכנת השטח לפני הנטיעה, בנית בית רשת, פעולות אגרוטכניות שגרתיות, הנטיעה בוצעה בחודש אוגוסט 2008. נבחנו 4 מרווחי נטיעה: $2 * 5$ (2 שתילים לבית), $2.5 * 5$ (3 שתילים לבית), $3 * 5$ (3 שתילים לבית), $4 * 5$ (4 שתילים לבית). כל אחד ממרווחי הנטיעה נבחן בשילוב עם 3 הזנים: 'גרנד נייך', 'גל' ו'ינקוי' (עדי'). סך הכל 12 טיפולים שנטועים בגושים ללא חזרות. נערך מעקב אחר צימוח השתילים - גובה וקצב הופעת עלים. עם התקדמות הגידול נערך מעקב הורטיקולטורי מלא אחר ביצועי הצמחים.

תוצאות והתקדמות מקצועית שהושגה :

תוצאות מהיבול הראשון פורסמו לאחר סיום העונה בחודש יולי 2010. בחודש נובמבר 2010 נערך סיור מגדלים בחלקה.

התרומה הצפויה :

הבנת השפעת מרווחי הנטיעה על כל אחד מהזנים והצבת ניסוי מסודר תוך 4 שנים.

3. שם הפרויקט : בננות

שם התוכנית :

ניסוי דישון בננות, אילון 2009

חוקר ראשי : אור שפירא, גל אור

רקע ותיאור :

הבננה הוא גידול המטע העיקרי באזור החוף עם כ- 14000 דונם. רוב השטח מושקה במי קולחים. הידע הקיים היום מתבסס על ניסויי העבר אולם בשנים האחרונות חלו תמורות רבות בגידול הבננות אשר מחייבות בחינה מחדש של תצרוכת הדשן בתנאים אלה. הצורך להימנע מזיהום הסביבה עקב הדישון בעודף וכמובן הרצון לחסוך בעלויות מדגישים את הצורך בקביעת המנה המיטבית של חנקן ואשלגן.

היעדים אותם אמורה להשיג התכנית :

קביעת המנה המיטבית של חנקן ואשלגן לדישון בננות בגליל המערבי

מועד התחלה ומועד סיום : 2009 – 2018

שלב המו"פ : פיתוח, מודל.

הפעולות שבוצעו ברמת תכנון מול ביצוע :

המחקר נמצא בתחילת שנתו השנייה. בניסוי יש 9 טיפולים : 3 רמות של חנקן (16 ק"ג/ד, 32 ק"ג/ד, 48 ק"ג/ד) ו-3 רמות של אשלגן (60 ק"ג/ד, 90 ק"ג/ד, 120 ק"ג/ד) מתכונת פקטוריאלית, 6 חזרות בבלוקים באקראי. הנטיעה בוצעה באביב 2009. במהלך חודש ינואר 2010 נפרסה מערכת ההשקיה מחדש לפי הטיפולים והחזרות. הניסוי התחיל עם תחילת עונת ההשקיה באביב 2010. מתקיים מעקב הורטיקולטורי מלא אחר כל הפרמטרים הוגטטיביים והפרודוקטיביים.

תוצאות והתקדמות מקצועית שהושגה :

מתוצאות הפריחה ליבול שני(יבול ראשון לניסוי) נראה שאין עדיין הבדל משמעותי בין הטיפולים השונים.

התרומה הצפויה :

מציאת עקום התגובה לדישון בחנקן ואשלגן בבננות בגליל המערבי.

בעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך:

4. שם הפרויקט : בננות

שם התוכנית :

מדידת תצרוכת המים ועקום תגובה למנות מים בבננות בגליל המערבי, אילון 2009

חוקר ראשי : אור שפירא, גל אור

רקע ותיאור :

רוב גידול הבננות באזור החוף מבוסס על השקיה במי קולחים. יש חשיבות רבה לקביעת המנה המיטבית של מים אלה להשקית בננות. בניסויים מוקדמים שנערכו לא הצלחנו להגיע לעקום תגובה רגיש מספיק וגם לא ניתן לקבוע את צריכת המים המדויקת לאורך שלבי הגידול במהלך השנה.

היעדים אותם אמורה להשיג התכנית :

מדידת תצרוכת המים ועקום תגובה למנות מים בבננות בגליל המערבי.

מועד התחלה ומועד סיום : 2009 – 2018

שלב המו"פ : פיתוח, מודל.

הפעולות שבוצעו ברמת תכנון מול ביצוע :

המחקר מבוצע על גבי קרקע חרסיתית עם אבניות משתנה בגליל המערבי בשטחי קיבוץ אילון. המחקר נמצא בתחילת שנתו השניה. בניסוי יש 4 טיפולים של מנות מים : 60%, 80%, 100%, 120%, ב-4 חזרות במתכונת בלוקים באקראי. הנטיעה בוצעה באביב 2009. במהלך חודש ינואר 2010 נפרסה מערכת ההשקיה מחדש לפי הטיפולים והחזרות. הניסוי התחיל עם תחילת עונת ההשקיה באביב 2010.

תוצאות והתקדמות מקצועית שהושגה :

מתוצאות הפריחה ליבול שני(יבול ראשון לניסוי) נראה שאין עדיין הבדל משמעותי בין הטיפולים השונים.

התרומה הצפויה :

שימוש יעיל במי קולחים להשקית בננות בבית רשת בגליל המערבי, ומציאת עקום תגובה למנות מים בבננות בגליל המערבי.

בעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך:

5. שם הפרויקט : בננות

שם התוכנית :

גידול בננות אורגניות במצובה.

חוקר ראשי : אור שפירא, גל אור

רקע ותיאור :

בשנים האחרונות יש התעניינות מחודשת בגידול בננות אורגניות ליצוא עקב שיפור בתנאי הסחר בעולם. הידע בגידול אורגני של בננות בישראל זקוק לרענון ולשיפור כדי להתאים את הגידול לאגרוטכניקה שהשתנתה בינתיים ולתנאי הגידול בגליל המערבי.

היעדים אותם אמורה להשיג התכנית :

איתור וטיפול בבעיות שונות הקשורות לגידול אורגני של בננות בבית רשת בגליל המערבי.

מועד התחלה ומועד סיום : 2010 – 2017

שלב המו"פ : פיתוח, מודל

הפעולות שבוצעו ברמת תכנון מול ביצוע :

המחקר מבוצע על גבי קרקע חרסיתית עם אבניות משתנה בגליל המערבי בבית רשת בשטחי קיבוץ מצובה. נטיעת החלקה בוצעה באביב 2010 בשתילי תרבית רקמה. במקביל ניטעה חלקה בגידול רגיל לשם השוואה. בחלק האורגני בחלקה מתוכננים בהמשך טיפולי משנה של השקיה ודישון. מרווחי נטיעה כמקובל באזור. השקיה במי מאגרים לאחר טיהור שניוני. דישון אשלגני באשלגן כלורי ודישון חנקני בדשן אורגני מיוחד, זיבול בקומפוסט במהלך הגידול ולפני הנטיעה. השמדת עשבים ודילול מבוצעות בשיטות מכניות בעיקר. תידרש תקופת הסבה של 3 שנים עד אשר הפרי בחלקה יאושר ליצוא כפרי אורגני.

תוצאות והתקדמות מקצועית שהושגה :

אין עדיין תוצאות לדיווח.

התרומה הצפויה :

פיתוח פרוטוקול גידול לבננות אורגניות בבית רשת בגליל מערבי ובחינה כלכלית של הגידול.

בעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך: